

NASLOV—ADDRESS
Glasilo K. S. K. Jednote
6117 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio
Telephone: HEnderson 3912

Naša narodna in verska
zavednost se kaže
v tem, da damo svoje
otroke zavarovati pri
K. S. K. Jednoti!

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

OFFICIAL ORGAN
OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Kranjsko - Slovenska
Katoliška Jednota
je prva in najstarejša
slovenska bratska pod-
pora organizacija
v Ameriki

Delajmo čvrsto
v sedanjih
predkonvenčni
kampanji!

Entered as Second Class Matter December 12th 1923, at the Post Office at Cleveland, Ohio. Under the Act of August 12th 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1103, Act of October 3rd 1917. Authorized on May 22nd 1913.

NO. 26 — ŠTEV. 26

CLEVELAND, O., 26. JUNIJA (JUNE), 1946

VOLUME XXXII—LETTO XXXII

RAZMOTRIVANJA ZA KONVENCIJO

12: SV. JOŽEF

Forest City, Pa. — Na redni mesečni seji 9. junija je naše društvo ramotivalo za prihodnjo konvencijo o nekaterih točkah Jednotnih pravil in prisli smo do naslednjih zaključkov:

1. Naše društvo se ne strijaja, da bi še naprej plačevali 10 centov naklade.

2. Naše društvo je tudi za to, da se delegacija zmanjša na največ tri delegate za velika društva, zakaj trije delegate lahko priporočajo toliko kakor osem ali deset.

3. Naše društvo je tudi za to, da Jednota nabavi svojo lastno tiskarno. Govorilo se je že dolgo, sedaj je pa čas, da to storimo.

John Grum, Sr., predsednik; Anthony Simoncic, tajnik; Joseph Prince, blagajnik. DRUŠTVENI PEČAT

79: MARIJA POMAGAJ

Waukegan, Ill. — 1. a) Naše društvo se strinja z drugimi društvami, da tistih deset centov na mesec, ki jih plačujemo zdaj, naj ostane za naprej v pomoč za asesment za nad 70 let stare člane in članice.

b) Naše društvo se pa nikakor se strinja z dr. sv. Elizabeth št. 171 Duluth, Minn., ko pravijo "Čemu naj ti člani plačujejo posebni asesment, ko je njih certifikat v 20 letih izplačan? Kdo pa njim pomaga plačevati asesment?" Dotični člani naj pomisljijo, da so tudi oni člani, kateri so zdaj 70 let starci pa več bili očetje ne samo s petimi otroci ampak z osmimi otroci ali pa še več in so tudi težko plačevali asesment in se trudili, da je Jednota prišla na stališče, ko lahko dandanes nudi vsakovrstne certifikate.

c) Član, ki plačuje svoj asesment do 70 letne starosti, bi moral biti upravičen ostati pri Jednoti, tudi ako ne more plačevati asesmenta potem, ko je 70 let star.

2. Vsi važni predlogi, ki bodo prišli pred zbornico, naj se razmotrovajo v slovenskem in v angleškem jeziku kar najbolj mogoče natančno in razločno. Ako pa primanjkuje časa, naj pa izostanejo zunanjí govorniki.

3. Točka o volitvah delegatov se naj predugački toliko, da bo njena zahteva bolj natančno raztolmačena. Naše mnenje je, da bi moral biti kandidat načrto na štirih popolnih sejah do dotedne seje, na kateri se delegatje volijo. Naša pravila zdaj pravijo, da kandidat mora biti na štirih sejah v konvenčnem letu. V poštev bi to reje prišla lahko še cela dva meseca po volitvah delegatov.

4. a) Naše društvo priporoča, da kar se tiče članstva, ženskih in moških, naj imajo polno prostost pristopiti h kateremu kolik društvu hočejo.

b.) Nadalje priporočamo, da bolniška podpora ostane ka-

kor je zdaj, a to je, da je vsako društvo lahko v centralizaciji ali ne, kakor samo hoče.

5.) Naše društvo tudi priporoča, da se izboljša "Our Page" v Glasilu.

Ignacij Grom, predsednik, Paul Govekar, tajnik, Anton Mozina, blagajnik. DRUŠTVENI PEČAT

164: MARIJA POMAGAJ

Eveleth, Minn. — Članice društva Marija Pomagaj št. 164 so na redni mesečni seji 17. junija razmotrivale o izboljšanjih, ki jih naj uvedejo.

Najprej smo za to, naj se prenehajo s plačevanjem 10c, ki jih sedaj članstvo plačuje. Smo torej proti temu, da bi ostalo teh 10c doklade in da bi se tem plačeval asesment 70 letnim članom in članicam, ker tem se ne pomaga njim, ampak ujihovim dedičem, ki bodo posmrtnino dobili za njimi, in tako naj, če treba, zanje plačujejo tudi asesment.

Nadalje priporočamo, naj se za naprej znižala konvenčna delegacija, da ne bi nekatere društva pošljala toliko delegatov ali delegatinj, ker bi tva ali trije ravno toliko naredili kakor cela vrsta, ker morajo tako in tako biti vsi ene misli ter priporečati in glasovati za tisto, kar jim društvo naroči. S tem bi se nekaj prihranilo Jednoti.

Vidimo in beremo v Glasilu, da Jednota da drugim večje vsoče denarja v podporo. Priporočamo, naj se naprej misli na članstvo, katero je postavilo Jednoto na sedanje visoko stopnjo z delom svojih rok, ki so bile velikokrat žuleve. Tem naj se pomaga najprej, ko pridejo v stiske in dolgotrajne bolezni.

Frances K. Muhich, predsednica, Gabriela Masel, tajnica, Agnes Kochavar, blagajnica.

185: SV. ANTON PAD.

Burgettstown, Pa. — Na redni mesečni seji je naše društvo razmotrivalo radi 10c naklade. Prišlo je do zaključka, naj ta doklada ostane in se naj iz tege vira plačuje asesment za 70 letne člane in članice. Znana nam je, da ima K. S. K. Jednota člane, ki so pri njej odkar je bila ustanovljena ali okrog 50 let. Torej ni več kot prav, da jih sedaj malo nagradimo za njihove žrtve, ki so jih doprinesli v teku let za boljši prospeh K. S. K. Jednote in bodoče generacije.

Gleda našega Glasila je gl. odbor na letni seji razmotrival o tem, da Jednota prekupi list Amerikanski Slovenec in ga takoj zdrži z Glasilom v en sam list, kar bo v boljši prospeh Jednote in vsega članstva. Ta ideja gl. odbora je vse hvalevredna, le žal, da ta zadeva ni prišla pred 10 leti pred konvencijo. Vsi vemo, da časopis je najboljše oružje v prospehu

(Dalej na 2. strani)

Pozdravljam Baragov Katoliški Dan v Clevelandu!

Josip Zalar

bo navzoče občinstvo skoraj povsem članstvo iz vrst Kranjsko Slovenske Katoli-

Novomašnik

Rev. Joseph A. Persich, S.J.

Brooklyn, N. Y. — Dne 30. junija bomo tukajšnji rojaki in prijatelji imeli čast pozdraviti našega domačina ali našega mladega amerikanskega rojaka Rev. Joseph A. Persich, S.J., kot novomašnika, v cerkvi sv. Alojzija, Onderdonk Avenue in Stockholm Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y., pri sv. maši ob enajsti urri.

Washington, D. C. — Kongres je dovršil in poslavil v Belo hišo v podpis osnutke, naj ostane prisilna vojaška služba do 31. marca 1947. Po novem lahko vpklicujejo vsako moško osebo od 19 do 45 let. Obenem je začel šolati za božjega pastirja. Svoje bogoslovne studije je letos dovršil v Woodstock College, Woodstock, Md.

Novomašnik je sin pokojnega Antona Pirsich in Marie Bishal. Oče novomašnika, ki je bil dobro poznan v Greater New York, je bil rojen v vasi Nova selia; po domače so reklami pri higi "pri Kavčevih." Prišel je v Ameriko, ko je bil 13 let star, umrl pa je pred 14 leti. Mati je doma iz vasi Kranjski Kužel, rojena Mavrovič, in po domače se je reklo tam "pri Ivankovič." Prišla je v Ameriko pred 36 leti. Novoma-

ške Jednote. Posamezna Clevelandska KSKJ društva se bodo tega javnega sestanka v prelepih Kulturnih vrtovih udeležila korporativno in ga skušala povzdigniti z vsem, kar imajo na razpolago.

Nadaljni odlični Katoliški lajik, ki bo tudi nastopil s slovenskim nagovorom pred zbrano množico ta dan, je Mr. John Dechman iz Pittsburgha, predsednik porotnega odbora KSKJ.

Baragovemu Katoliškemu Dnevu v Clevelandu želimo najlepšega razmaha in uspeha. Naj bi poživil med nami našo narodno in versko zavest, kakor tudi čut za naše skupno delovanje, nemorno delovanje, da čim bolj okreplimo ne samo našo slovensko ampak tudi našo katoliško skupnost!

Paris, Francija. — Skupina zelo vplivnih francoskih profesorjev, umetnikov in pisateljev je podpisala in izročila francoski vladni javno izjavlo, naj dobi Trst Jugoslavija.

Washington, D. C. — Dne 25. junija so Zedinjene države poslale svojo sedanjo sredozemske pomorsko silo pred Trst. To pomeni, da je odpila tja tudi nova 10,000 tonska križarka Fargo. Dve rušilki, Small in Powers, sta dospeli v tržaško pristanišče že prej. Medtem ko se tajnik Byrnes in zunanjji minister Molotov razgovarjata o usodi Trsta, se ameriški in drugi diplomatski voditelji bojijo, da ne bi v Trstu zavrelo. Zato so poslali tja vojno brodovje "v pomoč okupacijskim silam." Rusija popušča sicer pri raznih postriških zadavah glede Italije, izgleda pa, da pri tržaškem vprašanju ne misli odnehati. Zadnji zavezniki pa tudi ne.

Washington, D. C. — Kongres je dovršil in poslavil v Belo hišo v podpis osnutke, naj ostane prisilna vojaška služba do 31. marca 1947. Po novem lahko vpklicujejo vsako moško osebo od 19 do 45 let. Obenem je začel šolati za božjega pastirja. Svoje bogoslovne studije je letos dovršil v Woodstock College, Woodstock, Md.

Novomašnik je sin pokojnega Antona Pirsich in Marie Bishal. Oče novomašnika, ki je bil dobro poznan v Greater New York, je bil rojen v vasi Nova selia; po domače so reklami pri higi "pri Kavčevih." Prišel je v Ameriko, ko je bil 13 let star, umrl pa je pred 14 leti. Mati je doma iz vasi Kranjski Kužel, rojena Mavrovič, in po domače se je reklo tam "pri Ivankovič." Prišla je v Ameriko pred 36 leti. Novoma-

Solski ravnatelj

Edward J. Shukle

Paris, Francija. — Skupina zelo vplivnih francoskih profesorjev, umetnikov in pisateljev je podpisala in izročila francoski vladni javno izjavlo, naj dobi Trst Jugoslavija.

Washington, D. C. — Dne 25. junija so Zedinjene države poslale svojo sedanjo sredozemske pomorsko silo pred Trst. To pomeni, da je odpila tja tudi nova 10,000 tonska križarka Fargo. Dve rušilki, Small in Powers, sta dospeli v tržaško pristanišče že prej. Medtem ko se tajnik Byrnes in zunanjji minister Molotov razgovarjata o usodi Trsta, se ameriški in drugi diplomatski voditelji bojijo, da ne bi v Trstu zavrelo. Zato so poslali tja vojno brodovje "v pomoč okupacijskim silam." Rusija popušča sicer pri raznih postriških zadavah glede Italije, izgleda pa, da pri tržaškem vprašanju ne misli odnehati. Zadnji zavezniki pa tudi ne.

Washington, D. C. — Zbornica je odglasovala, naj OPA ostane še za eno leto. Moč tega urada je zelo okrnjena, vendar po OPA še vedno kontrolira cene za živila, stanovanja, oblike in nekaterje druge stvari. Predsednik še ni tega podpisal, pričakuje pa, da bo vsak čas.

Washington, D. C. — Zbornica je odglasovala, naj OPA ostane še za eno leto. Moč tega urada je zelo okrnjena, vendar po OPA še vedno kontrolira cene za živila, stanovanja, oblike in nekaterje druge stvari. Predsednik še ni tega podpisal, pričakuje pa, da bo vsak čas.

(Dalej na 2. strani)

Vesti iz slovenskih naselbin

Chicago, Ill.:

—V predmetju Berwynu je umrla rojakinja pionirkar Mary Darovic, roj. Bele, doma iz Gorje Straže pri Toplicah, Dolensko, v Ameriki od 1895. Mož je umrl pred par leti. Zapušča štiri sinove in štiri hčere.

—Dne 15. jun. je nenadoma umrl Jacob Muha, star 57 let, doma iz Horjula pri Vrhniku. Bil je tudi izčuden pevec in prijubljen zborovodja. Zapušča soproga Mary, roj. Kenig, sorodnike v Leadville, Colo., sorodnike in prijatelje v Pueblo in v Denverju, sina Franka in njegovo ženo v Imbay, Nevada, sina Michaela in ženo ter hčerko v San Jose, Kalifornija, sorodnike v Oakland, Kalifornija. Obiskali so tudi brata ter sorodnike v Great Falls, Montana ter se ustavili za nekaj dni v lepem narodnem parku, Yellowstone National Park.

—Umrl je John Zakrajšek, star 81 let, vodvec, doma iz Blok, tu 46 let.

—Umrl je Carl Vesel, star 62 let, rojen v Nemški vasi, fara Bloke, tukaj 40 let, zapušča soproga v družini.

Milwaukee, Wis.:

—Dne 16. jun. je umrl Anton Gorčar. Zapušča soproga Heleno, brata in sestro.

—Mrs. Angela Pipari je pred kratkim prestala težko operacijo v St. Mary's bolnišnici.

—Poročno dovoljenje so dobili zadnje čase: Ray Polczynski in Mildred Raspor, John Vodnik in Blanche Primozich, Joseph Rajer in Laura Raash, Charles Curry in Amalia Mohorko, Bartholomeus Gradišnik in Lucile M. Traiber, Frank Primozich in Dorothy Lukšich, John J. Matejka in Ann J. Rac, Jacob W. Ribar in Joyce F. Roffers, Melvin F. Bakke in Lillian F. Bregar, John M. Matevsek in Antónia Spek, Paul J. Sarich in Eleanor A. Faby, Frank Semrad in Elizabeth Fina, Louis Velkovrh Jr. in June Lindstone. Lillian je dobila tretjo nagrado kot najboljša učenka, isto je prejela tudi Joan Setina. Graduananti in šolska mladina so priredili kako zanimiv program pod vodstvom č. šolskih sester, ki je bil burno odobren in polne dvorane občinstva. C. g. župnik Rev. M. J. Butala je v spodbudnem nagovoru priporočal graduantom, naj ostanejo zvesti naukom, ki so jih dobili v šoli sv. Jožefa, na kar je razdelil diplome in nagrade.

—Iz Katoliške višje šole so graduirali Anthony Frankovich, John Kostelz, William Meditz, John F. Nemanich, Robert Nemanich, Charley Steglie in Raymond F. Zelko, sin žgori omenjene Frank Zelko družine. Vsi so bili častno odlikovani. Raymond je prejel Archibishop Samuel Cardinal Stritch medaljo. To znači, da vključi vrlj učenci so naši slovenski mladeniči na katoliški višji šoli.

Z mestne višje šole JTHS je pa graduiralo 21 slovenskih graduantov.

—Mrs. Margaret Mlakar, 1311 Maple Rd., je dobila pred kratkim pismo od mornariškega tajnika iz Washingtona, da je njen eno leto pogrešani soprog John Mlakar uradno priznan za mrtvega. Služil je kot kuhar na parniku USS Thatcher, ko bil napaden od Japancev 20. maja 1945 pri Zanpa Misaki, Okinawa. V vojni službi se je nahajal 3 leta, med tem 18 mesecev na Pacifičku. Pokojni je bil sin znane Ave. — Iz Benediktinske višje družine Frank in Anna Mlakar je graduiral Raymond Mlakar, 916 N. Hickory St.

—Mrs. Margaret Mlakar, 1311 Maple Rd., je dobila pred kratkim pismo od mornariškega tajnika iz Washingtona, da je njen eno leto pogrešani soprog John Mlakar uradno priznan za mrtvega. Služil je kot kuhar na parniku USS Thatcher, ko bil napaden od Japancev 20. maja 1945 pri Zanpa Misaki, Okinawa. V vojni službi se je nahajal 3 leta

"GLASILLO K. S. K. JEDNOTE"

Izhaja vsako sredo
Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoličke Jednote v Združenih državah ameriških
URDNIŠTVO IN UPRAVNOSTVO
6117 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3. OHIO.
Vsi ročopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do
sobote opoldne za priobčitev v številki nastopnega tedna.

Naročnina:
Za člane na leto..... \$0.84
Za nečlane za Ameriko..... \$2.00
Za Kanado in inozemstvo..... \$3.50

OFFICIAL ORGAN OF AND PUBLISHED BY
THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U.S.A.
In the interest of the Order

Issued every Wednesday

OFFICE: 6117 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3. OHIO
Phone: HENDERSON 8812

Terms of subscription:
For members, yearly..... \$0.84
For nonmembers in U. S. A..... \$2.00
Foreign Countries..... \$3.50

88

NAŠA KONVENČNA RAZMOTRIVANJA

Casi se spreminja. Pred leti smo imeli pred vsako konvencijo po cele strani razmotrivanj. Kaj pa danes? Od st. 21 do št. 25 Glasila jih je bilo objavljenih samo šest. To omenja tudi društvo sv. Ane št. 170 v Chicagu. Do konvencije imamo samo še dobri sedem tednov. Torej kranjevna društva in gl. odborniki in odbornice, na noge!

V prvem razmotrivanju (št. 21) je društvo št. 4, Tower, Minn., izrazilo željo, naj bi sedanji patriotični asesment, 10c mesečno, uporabljali v to, da bi se iz tega vira plačeval asesment 70 letnih članov. Iste mnjenja je bilo še nekaj drugih društev. Lepa, toda zelo zamotana ideja!

Ta asesment je bil odobren na zadnji konvenciji v svrhu plačevanja celih posmrtnih naših v drugi svetovni vojni padlih članov, ki jih je bilo 126. Ostal naj bi v veljavi samo do konca vojne. Vojna je — vsaj dejansko, če ne uradno — minula še lansko leto 14. avgusta. Mislim, da so bile iz patriotičnega sklada lahko plačane vse te posmrtni. Morda je celo kaj denarja ostalo v njem.

Gledje Jednotinega plačevanja asesmenta za 70 let stare pa večini društev najbrž ni znano, kako ta zadeva obstoji. Mislim, da jo bom jaz še najlaže nekoliko pojasnil. Glavni odbor je na svoji letni seji 25. januarja 1944 spet razmotril o njej in odobril resolucijo, naj se na priporočilo Jednotinega aktuarja kakor tudi na ukaz zavarovalninskega oddelka države Illinois plačevanje tega asesmenta opusti, da ne bo finančno stanje Jednote preveč prizadeto. To je stopilo v veljavo 30. junija 1944, toda samo za one 70 letnike, ki so od tega dneva dosegli starost 70 let, a smrtninski asesment je Jednota plačevala nadalje in ga še vedno plačuje iz svoje blagajne za one člane, ki so bili pred 30. junijem 1944 stari 70 let. Teh je bilo ob koncu lanskega leta 753 in se je lani zanje plačalo \$17,043.19, za prvo polovico tekočega leta pa \$8,030.72.

Sedaj nastane vprašanje: Ali dela Jednota povsem pravilno, da navzlic priporočil aktuarja in prepovedi zavarovalninskega oddelka države Illinois še vedno plačuje ta asesment? In čemu se deli članstvo v dva razreda ali dva oddelka? Za nekatere nad 70 letne se plačuje smrtninski asesment, za druge pa ne. Ali nismo vsi enakopravnii?

Dasi sem pri tem tudi sam prizadet, ne morem ugovarjati naročilu zavarovalninskega oddelka glede opustitve podpore pri plačevanju asesmenta. Rečem le toliko, naj bi to veljalo za vse enako.

Po mojem bo ravno ta točka za prihodnjo konvencijo trd oreh, ali na vsak način se bo treba ravnati po ukazu višje oblasti, če bo pri svoji zahtevi vstrajala ali jo poostriša. Upam, da bodo te vrstice vsaj nekoliko pojasnile omenjeno zadevo vsem društvom, tudi onim, ki menijo, naj bi se patriotični sklad uporabljai v ta namen.

Ivan Zupan, bivši urednik Glasila.

KAKOR KUPICA DOBREGA VINA

Včasih človek sliši, vidi ali bere kaj posebno pozivljajočega, da mu začne kri hitreje krožiti po žilah in se mu nenekrat zdi, da ta svet ni več dolina solz, ampak vesel kraj, kjer se vse probuja, raste in cvete in kjer vedno sije sonce. Ko bi le mogli take vtise zadržati, da jih ne bi nikdar mogli zasenčiti spet drugačni vtisi.

V Glasilu smo zadnje mesece brali že veliko vsakovrstnega čtiva, vmes je bilo tudi precej povzdujučega, ali takih vrst, kakor so bile v Glasilu zadnjega tedna objavljene na strani 5, nismo še nikdar prečitali. Naročiti bi bili moralni v tiskarni, da bi bili stavci tiste besede nastavili z največjimi črkami, kar jih imajo pri hiši. Tiste besede, ki so gotovo napravile, da je vsakemu zavednemu Jednotarju začelo poskakovati srce, ko jih je bral, je napisal naš glavni tajnik sobrat Josip Zalar. V svojem tretjem letoslojnem kampanjskem poročilu namreč pravi med drugim:

"ŠE NOBENA PREJŠNJIH KAMPANJ NI BILA TAKO USPEŠNA KOT JE RAVNO SEDANJA KAMPANJA."

Ta stavek pove tako veliko, da bi cele strani ne vemo kakšnih člankov ne mogle povedati toliko. Naša Jednota ima v sebi mladostno kri, mladostno silo življenja, se širi, raste! In katera Jednota je to? To je naša katolička Jednota! To je naša slovenska Jednota!

Ali ne bi človek najraje takoj začel plesati, ko to bere? Magari na levo, kar marsikateremu izmed nas morda nikoli ni šlo preveč gladko.

Zgornje besede pa še ne povedo vsega. Mi bi radi vedeli, kdo je odgovoren, da Jednota raste in se širi. Kdo med nami je v resnicu versko in narodno zaveden, ne samo z jekom, ampak z delom? Kdo izmed nas je res pravi navdušen Jednotar z dušo in telesom?

Ni samo eden, več jih je, silno veliko jih je. Pogej v jasni poletni noči zvezdnato nebo in povej, če moreš, koliko zvezdic gori na njem. Ne moreš povedati. Samo to veš, da jih je silno veliko. Pa to veš tudi, da so nekatere veče

in svetlejše kakor druge. Prav tako je v naši Jednoti. Tako lepega uspeha bi ne bilo, ko bi ne bilo toliko zvezd in zvezdic zagorelo. In vse to pove brat gl. tajnik v istem poročilu nadalje, ko pravi:

Javno pohvalo zasluzijo društveni uradniki in uradnici kakor tudi gotovi posamezni člani in članice, ki so v tej kampanji pokazali resno zanimanje za Jednoto. Vsem tem pridnim in delavnim Jednotarjem in Jednotaricam čast in priznanje!"

Kmetijska šola na Grmu obhaja letos šestdeset letnico

Novo mesto, Slovenija. — Letos bo minilo 60 let, odkar deluje Kmetijska šola na Grmu, ki nudi leto za letom kmetijsko izobrazbo dolenjski mladi. Leta 1886. se je bila preselila iz Vipavske doline na Grmu. Pomen tega zavoda za dolenjsko kmetijstvo je zelo velik. Na Grmu se je izobrazil že visoko število dobrih gospodarjev, poleg tega pa je šola storilo veliko dobrega za pospeševanje kmetijstva v splošnem. Stotisoč žlahtnih trsnih sadik je šlo iz šolskih trsnic v dolenjske vinograde. Na stotisoči izbranih sadnih dreves je šlo iz šolskih drevesnic, poleg tega pa mnogo plemenske živine in prašičev iz šolskih hlevov in svinjakov. Vendar je bil namen kmetijske šole na Grmu predvsem v strokovni izobrazbi mu od vsega početka — poleg pospeševanja kmetijstva — dolenskemu kmetu.

Odkar se preselil na Grmu, je zapuščalo vsko leto po 20 do 30 jednoglavcev zavod, kjer so si pridobili dovolj znanja za napredno kmetovanje na dolenjskih domovih in za širjenje gospodarske izobrazbe v svoji okolini.

Pouk prekinjen

V sedanji Sloveniji pripadajo Kmetijski šoli na Grmu — kakor vsem drugim našim kmetijskim vzgojnim zavodom — večje naloge kakor kdaj koli prej. Prejšnje čase za njen pravilni razmah niso bili dani vsi pogoji. Stara Jugoslavija ni poznala načrtnega gospodarstva. Sele v okviru tega bo Kmetijska šola na Grmu lahko doceela izpolnjevala svojo veliko naloge. Treba je celiti rane, ki jih je vojna zasekala dolenjskemu v vsem ostalem slovenskemu kmetijstvu. Obenem je treba leta za letom vzgajati čim večje število res naprednih gospodarjev in gospodarske panoge: živinorejo, prašičerejo, poljedelstvo, travništvo in vinogradništvo in se teoretično in praktično izurijo za dobre kmetovale. Pouk traja leto in je razdeljen v tri dodelke, v celoletnega in zimskega. V prvem ostane učenec na šoli eno leto, od jeseni do jeseni, v drugem dve zimi po pet mesecov. Tako je šola urejena od 1909. dalje; prej je bila dveletna. V navadi je, da vsako leto, posebno v zimskem času, priprejajo na šoli strokovne tečaje iz posameznih gospodarskih panog. Tako skrbi kmetijska šola na Grmu za napredek slovenskega kmetijstva. Dolenski kmetje se tega dobro zavedajo in so na svojo šolo služila okupatorju tudi v mlini vojni.

Prilika za 55 gojencev

Jeseni bo spet sprejela v oskrbo bodoče mlade gospodarje. Šola ima internat za 55 gojencev in je splošna kmetijska šola z vsemi glavnimi vejamimi kmetijstva. Na grmskem posestvu lahko gojenci temeljito spoznajo vse gospodarske panoge: živinorejo, prašičerejo, poljedelstvo, travništvo in vinogradništvo in se teoretično in praktično izurijo za dobre kmetovale. Pouk traja leto in je razdeljen v tri dodelke, v celoletnega in zimskega. V prvem ostane učenec na šoli eno leto, od jeseni do jeseni, v drugem dve zimi po pet mesecov. Tako je šola urejena od 1909. dalje; prej je bila dveletna. V navadi je, da vsako leto, posebno v zimskem času, priprejajo na šoli strokovne tečaje iz posameznih gospodarskih panog. Tako skrbi kmetijska šola na Grmu za napredek slovenskega kmetijstva. Dolenski kmetje se tega dobro zavedajo in so na svojo šolo služila okupatorju tudi v mlini vojni.

Zivina, mleko, prusiči, čebele

Čeprav zaenkrat šola nima gojencev, je živiljenje na grmskih posestvih močno razgibano. Okrog 80 delovnih moči mora šola dnevno preskrbavati sama. Hlevi so spet dobro napolnjeni. Dva čvrsta sivorjava bika ravnodušno, ogledujeta obiskovalca, ko stopi v hlev. Tudi kratevso se sivorjava švicarskega plemena, med njimi nekatere izvrstne mlekarice. Kmetijska šola na Grmu oskrbuje Novo mestu z mlekom. LaLni bíla moralna odati 9000 litrov, oddala pa je 24.000 litrov mleka, kar je mogla storiti samo s takšnimi mlekaricami, ki dajejo dnevno 14 ali celo do 16 litrov mleka. Najboljša med njim je doseglo višek s 3.400 litri na leto. Na Grmu rede 30 glav goveje živine, na posestvu Grabnu ob Krki, nedaleč od

je::: da bo Paganini igral na gosli!

Parmá se je vzburila. Vročih besed so postajali ljudje na trgi, ždeli so v prepaločenih krémah in so preslišali opomin na grožečo nevarnost. "Paganini pride! Čarobni goslač! Demon iz Genove!"

Nešteto je bilo govorje, ki so šle od ust do ust, o skrivnostem goslaču, ki je mogel ves svet vkljeniti v čar svojega i-granja; ki se je kar nenadoma pojabil v kakem mestu in je na vltvi neskončno visokim vstopnim vse občinstvo potegnil k sebi v koncertne dvorane; ki je bil zaprt v ječi in ki je imel nešteto ljubezenskih prigod in ki so norele za njim celo vojvodinje, tako vojvodinjo Toskanskino in kneginjo Borghese, ki je na svojih zmagovalnih pohodih po Evropi prejema velikanske vsečne denarje in je s kočiča barantal za ceno vožnje.

Iz katedrale so vabili zvonovi k prošnji sv. maši. A ljudje so se v zadregi izgibali brnenju zvonov in so se zbirali pred gledališčem, čigar prostori, dasi s štirikrat zvišanimi cenami, so bili že zdavnaj razprodani. Paganini je premagal strah meščanov. Poslušalci so sedeli tečno drug pri drugem. Nato se je slednjič oglasilo zamolklo, tuknče bobnanje turških bobnov; zastor se je razpolobil; Paganini je stal na odru.

Tole je Paganini? Ves v črni, dolgih nog, mršave postave. Strene črnih, svilnatoblestečih se las so padale na suha ramena. Iz smrtnobledega obrazu so štrlele kosti in je molek velik, močno zakrivilen nos.

Bledne, tanke ustnice so bile v ledenu smehljaju krčevito stisnjene. Temne oči so mrzlo strmele in v nenaravno dolgih rokah sta visela gosi in lok skoraj do tal.

Kratek, okoren poklon — nato je skočil lok na strune. V mrtvo postavo je planilo življenje. Iz valovanja orkestra se je dvignil svetli zvok višje uglasbeno violine, povzpenjal se je v besnem diru do najvišjih, tik pr ikozici prijetih zvokih kvišku in kvišku, izgubljal se v najvišjem, sploh mogočem zvoku, ki je obstal zibaje, guge, skoraj prijemljivo v prostoru da so ga kar oči iskali, poljedelstvo, travništvo in vinogradništvo in se teoretično in praktično izurijo za dobre kmetovale. Pouk traja leto in je razdeljen v tri dodelke, v celoletnega in zimskega. V prvem ostane učenec na šoli eno leto, od jeseni do jeseni, v drugem dve zimi po pet mesecov. Tako je šola urejena od 1909. dalje; prej je bila dveletna. V navadi je, da vsako leto, posebno v zimskem času, priprejajo na šoli strokovne tečaje iz posameznih gospodarskih panog. Tako skrbi kmetijska šola na Grmu za napredok slovenskega kmetijstva. Dolenski kmetje se tega dobro zavedajo in so na svojo šolo služila okupatorju tudi v mlini vojni.

Bela žena je kosila po deželi. Poslala je svojo deklo kolero in je žela obilo sadov. Mrtvaški zvonovi, ki so bili pravkar utihnili v Franciji, so začeli zvoniti po vsej severni Italiji, oglasili s ose na Turin in Milana dalje v deželi in so oznamovali svoje zamolki v daljno enoličnost Lombardske nižine.

Ljubljana slišati demonskega goslača na svojem dvornem koncertu. Ondi je torek stala črna, mršava postava pod mogočnim lestencem; Paganini je zmagal tudi tukaj, prodrl je z zvoki čudovitih gosli skozi redi okrašene uniforme, skozi svilena oblačila in je razvzel v slehernih prsih nevzdržno preklico čustev in je na koncu navrgel zbrani, ohromeli dvorski družbi še pošastno "Vražjo sončno".

Vendar so se vsi začudili, ko je velika vojvodinja Maria Luisa slišala zvoki skozi ozračje. Plamenasti snopi glasov so se vnemali, slišali so se rezki, drobni glasni besneče hiteči šestnajstinskih not. Iz pridušenih glasov orkestra je planila violina s pritajenim stakatom, ki se je mrko, stokajoče raztezalo dalje. Potem so potegnili zvoki neskončno teža na poti opešanega romarja nase, sопijoči dihanje umirajočega človeka, vse tako strahoton, tako pošastno. Solze so tekle, violina se je jokala, kakor se ni bolj bridojokal še noben človek in poslednja beda človekova se je izvijala iz strun. Nenadoma so se glasovi prekopenili, in pajčevinasto tkivo zvokov je spolzel po gosilih, ki je iz njih pozvanzalo kakor iz po them medlečih zvončkov, vse tako očarjujoče nežno, prisrčno in milo, a se je kar mahoma presekalo, kakor da bi bilo violine sram takih čustvenih izlivov. Iz orkestra so šilnili plameni. Kar je zdaj ta črni človek na otru počel, ni bilo nobeno človeško igranje več.

Vsi ti še nikdar, vse to dve gubiči, vukoma je sopol, zdaj pa zdaj se mu je izvili iz grla hrivnje.

Koncerta je bilo konec. Hrp se je izlil na ceste. Skozi množično razburjeno mahajočih ljudi se peljala kočija zastavnik oken. Nicolo Paganini je sedel v njej; smrtnobled je bil njegov obraz. Še zmeraj mu je bilo celo roso, oči so votlo gledale. Pritiskal je k sebi staro, oguljeno škatlo, kjer so bile dragocene Guarnerijeve gosi in zvenketajoči izkupiček tega večera. Sedel je ves v dve gubiči, vse tako strahoton, tako pošastno. Solze so tekle, violina se je jokala, kakor se ni bolj bridojokal še noben človek in poslednja beda človekova se je izvijala iz strun. Nenadoma so se glasovi prekopenili, in pajčevinasto tkivo je spolzel po gosilih, prikljančen do dalje. Na prvem listu je lastnoročni naslov: Marija Luisa. Sonata za G-sonato Nicolo Paganinija. V avgustu je

"Osemnajst sto šestnajstje za zaščetno v spominih." Te devetnajstimi leti . . ."

(St. George)

Finančno poročilo K. S. K. J. za mesec maj 1946

Financial Report of K. S. K. J. for May, 1946

DOHODKI—Income

IZPLACILA—Disbursements

Dr. St. Lodge No.	Stupni Total Assessment	Bolsniki Benefit	Pokritna Death Benefit	Pokrodna Disability Benefit	Centralna bol. podpora Central Sick Benefit	Ages. 70 let starih čl. Ages. 70 Tr. Old Member	Izredna podpora Special Benefit	Stavščina odprtga Old Age Benefit	Izplačana reserva Withdrawal Equity	St. Stanov (e) No. Members
1	\$ 1,081.29		\$ 2,000.00	\$	\$ 175.00	\$ 123.09		\$ 27.66	\$ 686	218
2	\$ 1,380.90									219
3	369.31	56.20				59.66				220
4	500.05	161.00			1,000.00					221
5					1,000.00					222
6										223
7										224
8										225
9										226
10										227
11										228
12										229
13										230
14										231
15										232
16										233
17										234
18										235
19										236
20										237
21										238
22										239
23										240
24										241
25										242
26										243
27										244
28										245
29										246
30										247
31										248
32										249
33										250
34										251
35										252
36										253
37										254
38										255
39										256
40										257
41										258
42										259
43										260
44										261
45										262
46										263
47										264
48										265
49										266
50										267
51										268
52										269
53										270
54										271
55										272
56										273
57										274
58										275
59										276
60										277
61										278
62										279
63										280
64										281
65										282
66										283
67										284
68										285
69										286
70										287
71										288
72										289
73										290
74										291
75										292
76										293
77										294
78										295
79										296
80										297
81										298
82										299
83										300
84										301
85										302
86										303
87										304
88										305
89										306
90										307
91										308
92										309
93										310
94										311
95										312
96										313
97										314
98										315
99										316
100										317
101										318
102										319
103										320
104										321
105										322
106										323
107										324
108										325
109										326
110										327
111										328
112										329
113										330
114										331
115										332
116										333
117										334
118										335
119										336
120										337
121										338
122										339
123										340

JOSIP JURČIČ:

JURIJ KOZJAK, SLOVENSKI JANČAR

Povest iz petnajstega stoletja domače zgodovine

Vendar vse te tolažbe so se gonačem iz moči in oči. Tu Marka slabo prijele, morda pa dočim je ustregla. Dasi tembolj, ker so izhajale iz hincavškega srca. Sam je bil na svetu, nobenega otroka ni več imel in vse tolažbe mu ga niso mogle nadomestiti. Kdor bi bil videl tega moža, ki je srčno šel med gole meče in špičastim sulicam proti, kateremu je solnce na bojišču lice zarjavilo, kateremu je sovražnik nekatero rano vsekal; kdor bi ga bil videl, kako so mu debele solze tekle po gesti bradi na junske prsi, ta bi se bil moral z njim jokati. Pa je tudi vse drugo: vedeti, da je otrok umrl in v nebo nesel nedolžno dušico ali pa, da so ga neverni in diviji cigani odpeljali, Bog ve kam in Bog ve čemu!

Kakor vsi ljudje tačas, tudi Marko ni bil popolnoma prost vraž in praznih ver in le-to mu je še toliko več prizadele bolčin, ker si je vsakovrstne strašne reči slike pred očmi, katerе so bile vse v dotočju z njegovim sinom.

S hudobnim veseljem je gledal potuhjeni Peter, kako Marko od večera do jutra otožnejši postaja.

Prvi namen, ki si ga je bil Marko postavil, bil je ta, da hoče sina iskati križem sveta, dokler ga ne najde. Ali znanici, zlasti menih stiški ga pregovore, da je vse iskanje zastonj ker se ni dalo ni pičice izvedeti, proti kateremu kraju so šli, daleč ali so ostali bližu. Sprevidel je nazadnje, ko se je bil v svoji žalosti sam sebi nekoliko privadil, da bi bilo res vse brez uspeha, kar bi koli storil.

Marku ni bil svet več pogodu. "Kaj mi pomago inie, kaj bogastvo?" rekel je sam pri sebi. "Sreča je šla po vodi, ne bom je imel več na tem svetu! Ženo mi je Bog vzel prezgodaj, ostalo mi je dete in zdaj sem izgubil še le-to. Srečen na svetu ne morem več biti; le tamkaj jih upam še videti, torej moram skribeti, da pride tja."

Stopi torej pred grbastega brata Petra in mu reče: "Ljubi moj brat! Umekniti se ti hočem, dam ti vse svoje premoženje, obračaj ga, kakor te je volja. Oženi se, ako ti je povščeti, mlajši si od mene. Samo to si izgovorim, ko bi kdaj zasvetil srečni dan, da bi se izvedelo za mojega sina, da ima on pravico nastopiti za teboj. Jaz pa grem v klošter v Stično; skribeti hočem za svojo dušo, svet in svetno imetje tebi prepustiam. V kloštru naj pokopljajo moje kosti, Bog ne daj, morda ene zadnjih naše stare rodbine."

Kmalu potem se Marko preseli v klošter, oblecne namestu svetele jeklene vojne oprave belo obleko menisko iz sirovega suknja in je bil eden najpoboznejših menihov v Stični.

Petru se je bilo torej vse po volji izteklo, kakor si je želel in pričakoval.

Deveto poglavje.

Odkrsti se in bo Turčin, in ko doraste, da takrat morit bo hodil si svojat.

Valjavec.

Vrnimo se zopet k mlademu Juriju Kozjaku, katerega je bil cigani odpeljal. Sicer smo že zašli v povedovanju malo dalje, povzamemo torej na kratko tukaj reči, ki bi jih imeli že popred razložiti.

Cigani so bili bliskoma od dirjali, ko so imeli dečka med seboj. Imeli so iskre, lahke konjiče, kateri so, dasi manjši od vojnih grajskih konj, ki so jih jezdili kozaški hlapci, vendar veliko lagje posegali, tako da so cigani bili kmalu svojim

danstva, cigar uk je: sovraštvo in poboje kristjanu in njegovi veri. Vojni duh, ki je navdajal očeta, tudi se ni zatajil pri sinu. Ali krščanski očet se je bojeval za pravico in brambo nezmožne nedolžnosti; poturčenemu ubogemu sinu so bile vsajene brez reda želje po boju in krv. Leta leta izbršeno mladenič spomin na otročje čase. Divji mladi jančar se ni več spominjal, da je bil pri dobrih ljudeh, ki so ga ljubiti učili. Popolnoma vendor ni bil pozabil očeta in lepega domačega gradu, svojega hudega strica in da so ga enkrat ljude radi imeli, pa mu je bilo vse to le kakor sanje, na katere se le počasi in zdaj nekoliko, zdaj zoper nekoliko domišlja. Dobro vel ed noben reči. Tudi imena svojega očeta se ni domišljaj niti kraja in dežele. Med tuje se je bil navadil tujega jezika; svojega prvega, slovenskega, se ni več spomnil.

Ako pomislimo, da celo mi pozabimo let otročjih in zgodob, ki smo jih v njih doživeli, čeravno smo in ostanemo vedno v enih istih razmerah, ki nam spomin oživljajo in ponavljajo: verjamemo toliko latže, da je človek, ki je v prvi nežni mladosti med tuje prisel, pozabil na jezik in očeta.

Hrabri jančar, Marko Kozjaka sin, postal je v kratkem polkovnik v svoji orti (kakor se imenovala večja ali manjša četa jančarska) in ni ga bilo mimo njega hrabrejšega in strašnejšega v boju. Ločil pa se je od svojih tovarišev, da ni hlepel po ropanju in moritvah slabih, neoroženih ljudi; in tako je nekako njegovo pošteno srce tudi pod tujim odelom v tudi, divji druščini ostalo neomadeževano. Sicer ni vprašal, zakaj se vojuje; sel je vsekam, kamor so ljudi Turki nesij zastave svojega preroča Mohameda, ali bojeval se je z vojaki,

ne z otroki in ženami. Grozovita telesna moč, ki jo je ta jančar razkazal v boju, storila je, da so se celo Turki nekako bali zanišljjenega svojega vojaka. Ker so vedeli, koliko jim tak glavar v boju koristi, ki, sam hraber ko lev, svojim pajdašem pot nareja v vojne vrste, zato je jančar Jurij Kozjak — ki seve tega imena ni poznal — dosegel čast, da je vodil sam svoje precej veliko krde, dasi to sicer pri tako mladih ni bila navada.

Deseto poglavje.

Opat in menih, modri može, Nobeden serca ozdravite ne ve.

Fr. Prešeren.
Bilo je leto 1475. Peter Kozjak se je bil svoje protote že skoraj naveličal, kajti srce ni imelo. Hotel se je ženiti, ali spodeltelo mu je: nevesta, ki si jo je izbral, ni ga marala. Peter pa ni mogel se drugo poskušati, ostal je torej sam zase na gradu Kozjaku.

Zvesti stari služabniki bili so popustili grad, ko je nastopil Peter gospodastro. Stari Ozobe, ki je služil v gradu šestdeset let, šel je osebenkovat na stare dni, toda le za malo časa, kajti kmalu se je presezel s tega sveta za Maro, staro hišno, katera je bila umrla precej za očetom Bernadom še v gradu.

Marku so bili že lasje osiveljiz postava, nekdaj moška, skjučila se je bila in zgrbančila. Največ je primogla žalost in skrb za sina, da mu je starost prezgodaj jela lomiti kosti. Zastonj so upali in pravili menih, da se bo rana zacelila, kadar nekoliko pozabi svoje izgube. Menih Marko je živel sam zase v svoji bolečini. V prijaznem kotičku, v zatisju med dvema vrstama lepih gričev je stal slavni klošter stiški. Ze leta 1135. je kupil patrijarh Peregrin iz Ogleja

tukaj nekaj zmelje, postavil klošter in poklical iz Rima brate cisterciance. Ustanovitelj pa bratom ni samo preskrbel streho in stanovanje, temveč prikupil jim je za živež tudi primerne lastnije v okolici. Precej od kraja so imeli menihi tri vasi podložne za raboto in desetino. Pomnožili so to prvo lastnijo sosedino in dajnji plemenitaši; med poslednjimi nahajamo v zapisnikih najvišje osebe in vseh stanov; papeže, cesarje, kralje, vojvode, grofe in druge imenitnike imenujejo med dorovavci. Tako je bil klošter stiški v nekdanjih časih eden izmed najbogatejših v slovenskih deželah.

Poslojje je bilo zavarovan z visokim obzidjem in štrlečimi stolpi, zakaj tačas je bilo varno, kar je bilo sovražnikov roki nedosegljivo, kar je branil zli in ostri meč. Ne sa-

mo da so Turki bili sosedje, bilo je tudi po deželi nemirnevez mnogo. Gospodar je imel dolžnost varovati svoje podložne. Zato je moral imeti tudi klošter zmerom oboroženo krdele hlapcev na nogah, ako se je hotel varovati domaćim in vranjem sovražnikom.

Bilo je nekega jutra. Opšt Ulrik je sedel v svoji izbi in v

ZAPOJMO!

Priljudna zbirka slovenskih narodnih pesmi. Izdala in založila Slovenska ženska zveza. Naroči se v uredu Zarje: 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio. V knjigi je 215 pesmi. Knjiga stane 50c, po pošti 3 centi več.

VLOGE

every family may have a mechanical Bridget to scrub dirt from the walls.
zavarovane do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corp. Washington, D. C.

Sprejemamo osebne in društvene vloge.
LIBERALNE OBRESTITI
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue—HEND. 6570
CLEVELAND 3, OHIO

Naročite si dnevnik!

V Clevelandu izhaja že nad 40 let slovenski list z imenom

"AMERIŠKA DOMOVINA"

V teh časih, ko se vrata svetovni dogodki tako naglo mino nas, bi moral biti v vsaki slovenski hiši vsaj en

SLOVENSKI DNEVNIK

Ako še niste naročeni na

"AMERIŠKO DOMOVINO"

nam sporočite in poslali vam jo bomo za eneden BREZPLACNO na ogled. Izhaja vsak dan razen ob nedeljah in postavnih praznikih.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

je primeroma zelo poceni. Za vse leto vam stane samo \$7.00, za pol leta \$4.00, za četrto leta \$2.50

Naročite si jo na ogled. Prepričani smo, da se vam bo list dopadel.

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

V vsako slovensko hišo

NAJ BI ZAHAJALA LISTA

"AMERIKANSKI SLOVENEC"

IN DRUŽINSKI MESEČNIK

"NOVI SVET"

OBA LISTA STA ZANIMIVA IN POUČNA

AMERIKANSKI SLOVENEC izhaja vsak tork in petek in stane letno za Zdr. države \$4.00, za pol leta \$2.00. Za Chicago in Kanado \$4.50 letno, za pol leta \$2.25. Za Evropo \$5.00 letno, polletno \$2.50.

NOVI SVET stane letno za Zdr. države \$2.00, za pol leta \$1.00. Za Kanado in Evropo \$3.00 letno.

Naročnine za oba lista sprejema:

UPRAVA AMERIKANSKI SLOVENEC

1849 W. Cermak Road Chicago 8, Ill.

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

*

LET US CONCENTRATE ON JUVENILE
ACTIVITY CLUBS!

OUR PAGE

"The Spirit of a Rejuvenated KSKJ"

BROTHERS ZALAR AND DECHMAN TO SPEAK ON BARAGA CATHOLIC DAY IN CLEVELAND'S CULTURAL GARDENS SUNDAY, JUNE 30th

Cleveland, O. — When the Slovenians of northern Ohio assemble in Cleveland's Yugoslav Cultural Gardens, June 30, two of our most prominent KSKJ members will address them. Joseph Zalar, Supreme Secretary of the KSKJ, will arrive from Joliet to be one of the two lay speakers during the afternoon's gathering. Also coming from Pittsburgh will be John Dechman, well known president of the Jury Committee of KSKJ, who will also speak in Slovenian.

This first public gathering of Slovenians in an official capacity since the start of the war will have a triple meaning. It will be Catholic Consciousness Day, Slovenian Day and American Day rolled into one. As Catholic Consciousness Day, the assembly in the Yugoslav Cultural Gardens on East Boulevard will climax two days of the annual sessions held by the League of Slovenian Catholic Americans and the Baraga Union. It will revive Catholic consciousness for religious zeal in our Slovenian settlements.

As Slovenian Day, the two celebrations will give the Slovenians an opportunity to take time out and reflect on what their brothers and sisters in Slovenia suffered as a result of the war. They will realize what might have been in store for them had they remained in the old country, or what might be suffered in America with loss of our prized freedom. On this day the Slovenians will try to help their former country in its day of trial both materially and spiritually. They will awaken those American Slovenians who by their lethargy or unconsciousness are, unknown to them, helping to support the evil forces of the aftermath of war.

As American Day, the Slovenians will re-iterate the freedom and dignity of man. As Americans they will show that they work and strive in keeping with the American Constitution and American Bill of Rights as opposed to totalitarianism and against the slavery of mankind by such dictatorships.

Happily Bishop Frederick Baraga, pioneer missionary of the Northwest Territory combines all three. It is fitting therefore that on this great day, we Slovenian Americans do honor to this great man. He was among the first Slovenians to leave his mother country to work with the aborigines, to instill in them the Catholic zeal, and thus made them the first citizens of America. He, an immigrant, came to work in America, as a leader of Catholic Action. He thus is the first Slovenian in America, the logical representative of the Slovenian immigrant and laborer.

The program for June 29th and June 30th, Saturday and Sunday is as follows:

On Saturday at 9:00 A. M. Holy Mass at St. Vitus Church, 6019 Glass Ave., Cleveland, O. After mass, the annual meeting of the League of Slovenian Catholic Americans. Sessions will be held in the morning and afternoon in St. Vitus School, E. 61st St. and Glass Ave. Rev.

Rev. M. J. Butala

After the conclusion of this meeting the Baraga Union will hold its annual meeting: This union espouses the cause of the beatification of Bishop Baraga (first Bishop of Marquette) and spreading his fame. The presiding officer will be Rev. Frank Scheringer, president of the Union and pastor of Sacred Heart Church in L'Anse, Mich. This parish was founded by Baraga before he went to Marquette to become first bishop of that Diocese. The vice-president is Anton Grdina, 1053 E. 62 St., Cleveland, Ohio. Secretary of the Union is Rev. Cyril Shircl, OFM, Ph. D., of Lemont, Ill., who will be guest speaker at the Gardens. Also present will be Joseph Gregorich of Detroit, Mich., who has been the leading publicist and compiler of Baragania. He wrote a book about the missionary entitled "Apostle of the Chippewas".

On Sunday at 10 A. M. solemn high mass will be celebrated at St. Vitus Church by the Rev. Frank Scheringer, president of the Baraga Union. At this time the Rt. Rev. Joseph Zyrd, Chancellor of the Diocese of Marquette and representing the Bishop of Marquette will deliver the sermon in English. Rev. M. J. Butala, of St. Joseph's Church in Joliet, Ill., and president of the LSCA will speak in Slovenian.

The climax of the two-day event will be in the Yugoslav Cultural Gardens, located on East Boulevard just south of St. Clair Ave. A parade will start at 2:00 P. M. from St. Vitus Church down Glass Ave. to E. 64th St., to St. Clair Ave. and on to East Boulevard. Three floats will be included in the parade. One will present a live tableau of the Missionary Baraga teaching the Indians. The second will be occupied by the Baraga Glee Club of St. Vitus parish, dressed in Slovenian national costumes. A third float will be composed of all the accordionists in northern Ohio playing as a team.

At 3:00 P. M. in the Cultural Gardens, the program opens with the singing of the National Anthem and a pledge of allegiance to the American Flag. Mr. Anton Grdina will then officially open the proceedings and appoint Councilman Edward Kovacic of the City

(Continued on Page 8)

FROM THE OFFICE OF THE ATHLETIC DIRECTOR

TO ALL KSKJ MEMBERS, PARTICULARLY THE YOUNGER MEMBERS, AND BRANCH SOCIETIES

At this time we should all be interested in what we can offer to our young members in the line of sports activities thru our local lodges. One of the primary requirements is the need of more leaders in our various societies to take the initiative in organizing and maintaining required and necessary activities. Our local KSKJ societies have in the past demonstrated their willingness to co-operate in this recreation movement among the young members. However, it is necessary that the young members take a step forward and show that they are ready and willing to promote the recreation program for the benefit of our KSKJ members.

What is needed and what can be carried out depends on local leaders in the various societies. At the coming Convention of the KSKJ at Pueblo, Colorado, we will have the opportunity of discussing, planning and deciding on what is needed and what should be carried into effect by our local societies for the welfare and interest of its young members. The recreation committee will have this task on hand and to further its work and to include the ideas of our many workers in local societies, now is the time to put that idea and recommendation on record. Consult with your District Athletic Director or your Lodge Athletic Director as to suggestions. Send them in to the KSKJ Athletic Director before Convention date, and the Recreation Committee will use your recommendations and suggestions at its meetings during the Convention.

Fraternally yours,

JOSEPH J. ZORC, KSKJ Athletic Director,
1045 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill.

Brooklyn Member to Sing His First Solemn High Mass June 30

Brooklyn, N. Y. — On Sunday, June 30th, at 11:00 A. M. the Reverend Joseph A. Persich, S. J., will sing his First Solemn Mass in St. Aloysius Church, on Onderdonk Avenue and Stockholm Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y. The preacher at the Mass will be the Rev. Francis X. Brock, S. J., of Brooklyn Preparatory School, and the archpriest will be the Rev. Peter Bernard, pastor of St. Aloysius Church. Rev. Thomas M. Brown, S. J., will be the subdeacon.

Father Persich, S. J., is the son of Mr. and Mrs. Joseph Bishal and the late Anthony Persich, of 1927 Menahan Street, Brooklyn, N. Y. He attended Regis High School in New York, being graduated in 1933, and on July 30 of the same year he entered the Society of Jesus at the St. Isaac Jogues Novitiate, Wernersville, Pa. After completing his classical studies at Wernersville in 1937, he studied philosophy for a year at Inisfada, Manhasset, L. I., and at Wodstock College, Woodstock, Md., for two years. He then spent three years in teaching, one at Canisius High School, Brooklyn, N.Y. In 1942 he returned to Woodstock to take up the study of Sacred Theology where he was ordained to the Holy Priesthood on Sunday, June 23, 1946.

Mrs. J. Persich, mother of Father Persich, is a member of Blessed Virgin of Help Society, No. 184, KSKJ, in Brooklyn, N. Y. She is inviting all members and friends to the first Solemn Mass offered by her Son. Mrs. Bishal was born in Kuzelj, Yugoslavia. Anthony Persich, deceased, who was well known among our Slovenian people in Greater New York, Father of Rev. Persich, was born in the town of Nova sela, Yugoslavia. Mrs. G. Mehling and Mrs. J. Sendlein, sisters of Rev., are both residents of Ridgewood, and his brother John is at the present time in the U. S. Navy.

Joseph J. Klun, reporter.

If you want to be strong, you have got to be right. —Tioro.

(Continued on Page 8)

FAMINE FACTS

Disease and Infection Strike, With Hunger, at Europe's Children.

Trinity Knights Accept Juveniles

Brooklyn, N. Y. — Another milestone was passed in their march toward fraternal success by the Knights of Trinity when they installed a Juvenile Branch in their organization. Up to the present time five children of the Knights have been accepted by the KSKJ. These young pioneers are the start of what their fathers hope will some day be one of the largest societies in the Eastern part of the country. It is fitting to mention the names of these five Juvenile members, for mythically, they are the charter members of their branch: Dolores Ribic, daughter of John A. Ribic; Kathleen and Joan Staudohar, daughters of Anthony P. Staudohar; Frank Erhartic, Jr., son of Frank Erhartic, and Thomas Erhartic, son of Stanley Erhartic. There are several other prospects which I will mention as soon as they become members.

"All pedestrians are warned to exercise the utmost caution when walking in traffic. Vigilance must be the watchword if accidents are to be prevented," Chief Matowitz maintained.

The Chief predicted that traffic will be unusually heavy during this year's celebration, when thousands who have foregone trips and vacations for five years start to catch up on their pleasure driving.

"The long week-end, worn out tires and cars and a festive spirit will combine with more travel to make the Fourth this year a time of real hazards on the streets," Chief Matowitz said.

"Let's keep Cleveland a safe city and the Fourth a safe and sane holiday so that we will be alive on the Fifth."

The sweetest music is not in oratories, but in the human voice when it speaks from its instant life tones of tenderness, truth and courage.—Emerson.

Eliminate non-essentials. Form the habit of looking for large aspects in your daily business. Do first things first. Carefully consider how much of your ability you now use in your business. Possibly you are utilizing but a small part of it, which case you should plan deliberately to bring more of your powers into use.

—Greenville Kleiser.

Hotels in Rochester, Minn., home of the Mayo Clinic, have signs reading: "Please do not discuss your operation in the lobby." —F. J. Cardinal Spellman.

Annual St. Joseph's Church Festival to be Held in St. Joseph's Parish Park July 4-7, 11-14

Joliet, Ill. — Another big annual event is in store for the parishioners and friends of our St. Joseph's Parish, one of the outstanding Catholic Congregations here in Joliet, and that is the coming parish festival which attracts community-wide attention each year.

July the 4th and 7th of the first section of the affair is to be dedicated to the boys and girls of the parish who served their country so gallantly during World War II. —Indeed, we are always happy and proud to have the veterans of the first world war with us, too.

The Independence Day event will be a WELCOME back home with a MEMORIAL program at which the following will be featured with their participation, commencing at 2:00 P. M. in the park pavilion:

—Assembling of all the Service Men and Women of the parish, their families, relatives and friends.

—Patriotic selections by our St. Joseph's Band.

—Presentation of Colors by the American Legion, Harwood Post.

—Patriotic song numbers by our St. Joseph's Mixed Choir.

—Welcome and Memorial Tableau (živa slika), by Miss Mildred Erjavec, Mrs. Ann Fandek and The American Legion.

—Addresses will be given by the Rev. M. J. Butala, pastor; Attorney, Matthew W. Stefanich, and States Attorney of Will County, James E. Burke.

This will be a very appropriate and solemn program befitting the occasion which those who served their country and the entire peace loving world so much deserve.

Following the program, the affair will be turned into a picnic in honor of All the boys and girls in the service with special treats for the Vets in attendance. At the conclusion of the day a special \$100 Victory Bond will be awarded to the lucky holder of a Festival donation book.

This unique opening program as well as all dates dur-

Eveleth, Minn. — Edward J. Shukle, son of Mr. and Mrs. Martin Shukle, Sr., of Eveleth, Minn., received his Master of Science in Education Degree at the University of North Dakota on June 9. He is a graduate of the Eveleth High School, the Eveleth Junior College, and received his Bachelor of Science Degree at the St. Cloud State Teachers College. He was elected a member of the Phi Delta Kappa, a national honorary society for men in the School of Education, and has accepted the position of high school principal at Red Lake Falls, Minn. He is a member of the S. Cyril and Methodius Lodge, No. 59, KSKJ, Eveleth, Minn. (See photo on Page 1.)

Imagine yourself at the age of sixty or sixty-five free from work and business cares, and enjoying yourself in your favorite manner—perhaps traveling to new and interesting places, or perhaps settling down in a little home to enjoy peace and quiet.

Does this mental picture appeal to you? If your desire to make it a reality is strong enough—you will determine now to carry through a program of systematic saving and insurance protection.

You will find yourself refreshed by the presence of cheerful people. Why not make earnest effort to confer that pleasure on others? You will find half the battle is gained if you never allow yourself to say anything gloomy.

Used Fats Help Paint Homes

Paints and wallpapers are two more scarce products that used fats help make. Hyman Blumenstock, paint mixer at Imex Croom, Inc., New York City is blending colors to match the flowered pattern of the wallpaper on his work table. Despite the end of fats and oils rationing, American housewives must continue to save and turn in used fat in order to speed up the manufacture of such articles as laundry soap, nylon stockings, bathroom fixtures, drugs and many other items.

Waukegan, Ill., Holds Second Annual American Slovene Golf Tourney July 21

North Chicago, Ill. — The held last year had many en-Second Annual American Slo-traps from out-of-town. The vene Golf Tournament will Tournament Committee sin-take place on July 21st 1946. cerely hopes, that a much Place: The Suburban Country larger entry will be received Club, Green Bay Roard, Wau- from out-of-towners.

For a day of fun, come to tournament have been set. The Waukegan, July 21st, 1946. En-various committees are hard at joy the lively Slovenian airs work to make this tournament which will really be aired all one to be remembered. Those who participated in last year's tournament, are anxiously awaiting the coming event. The tournament committee has decided that there will be a Ladies' and Men's Champion-ship. The present winners will have a tough field to compete with. They are Stanley Hod-nik who shot a blistering 35-34-69, and Mrs. Clara Kosmach of Chicago, who took the Ladies' crown. Incidentally, both are members of the KSKJ; Stanley Hodnik is a member of the St. Mary's Lodge No 59, Waukegan, and Mrs. Clara Kos-mach is a member of one of the Chicago lodges. Amongst the men are many who have re-turned from the Service and will give the present Champion plenty of competition. Men most prominent in figuring in upsetting the Champion are: Frank Kovack, present city Champion; Frank Ogrin, Jr., former City Champ; Phil Bayt, Indianapolis Attorney, who led the out-of-towners with a 74; Stanley Zagore, Cleveland; Slo-brothers from Waukegan; Two Ex-Servicemen, John "Pe-Wee" Dolence and Jake Stra-zer, both from Waukegan. The Championship tournament will be a 36 hole affair. All participants in this class will be paired. When pairings are made they will have to be played as such. Anyone wishing to enter the Championship class, will have to make it known on the entry.

The tournament itself will run on the Peoria System, considered one of the fairest of handicapping systems. All golfers will have a fair chance in winning a prize. This tour-nament is not catering to the top notch golfers. It is the aim of the Tournament Com-mittee, to give the weaker golfers the better opportunity to win a prize. The tournament

—Common Council.

A WISH

May you live a thousand years
And I a thousand less one day
So that I may never know
you passed away.

2nd ANNUAL AMERICAN SLOVENE GOLF TOURNAMENT

SUBURBAN COUNTRY CLUB

Green Bay Road

Waukegan, Illinois.

July 21, 1946

Name _____

Address _____

Championship Class Yes No Handicap

Price: \$2.50, Covering Green Fees, Prizes, Etc.

Mail All Entries to:

Frank J. Ogrin, Jr., 1039 Park Ave., North Chicago, Illinois

USED FATS HELP MAKE MODERN BATHROOMS

By-products of used fats are important in the manufacture of soaps and many other articles including bathroom fixtures and it is the wise Mrs. America who saves every drop of used kitchen fat, so it may return to her in many disguises. New fixtures are shown (left) stacked on racks at the Trenton Pottery Co., awaiting installation (right) in modern bathrooms. Mrs. 1946 is about to wash her nylon stockings. Both the nylon and the soap are important products that Fat Con-servation helps make. Each pound of used fat brings four cents, too.

BARAGA CATHOLIC DAY

(Continued from page 7)
Council of Cleveland as master of ceremonies.

Main speaker of the afternoon will be the Rev. Cyril Shircel in Slovenian. He will be followed by Rev. Scheringer in English. Between speeches and before the program, choral numbers will be sung by Ilirija under the direction of Mr. Martin Rakar. This choir is from St. Mary's Church on Holmes Ave., Collinwood. It is also expected that the Baraga Glee Club will render a few songs.

After the conclusion in the garden, the public is invited to the Slovenian National Home on St. Clair Ave. where a banquet will be served at 6 P. M. There will be an informal program offered by Mr. Ivan Zorman's chorus group Slovenija from Newburgh. This will bring to a close the Baraga Catholic Day and the two-day session of the LSCA and the Baraga Union.

J. Z.

THEY SAID . . .

John D. Small, head of the Civilian Production Adminis-tration addressing the National Association of Purchasing Agents in Cheago:

"The narrow margin of supply on which we live and work is not realized by most of us until the production flow stops. Total inventories of our stores amount to less than thirty days. Our manufacturers carry a stock of goods for sixty days. Our food supply is even more precarious than these figures indicate. Pantry shelves may look full, but it is a rare household that has more than two days' food on the shelf. The grocery store may look well stocked, but no grocery store carries more than a week's supply of such perishables as bread, meat, dairy products and vegetables . . In the period of acute shortage for the next few months ahead, some of our controls must be exercised and some, in fact, must be strengthened. However . . it is our purpose here in the C. P. A. to exercise controls only where, when and to the minimum extent that they are necessary."

A WISH

May you live a thousand years
And I a thousand less one day
So that I may never know
you passed away.

TO TAKE PART IN BARAGA DAY CELEBRATION

The Slovenian Dance Group of St. Vitus Parish, Cleveland, Ohio, who will appear during the Baraga Catholic Day Celebration. They are members of the Baraga Glee Club and the St. Vitus Holy Name Society.

COLORADO HAS LOYALTY

Independence and self reliance have always been Colorado's proudest traditions. The quiet solitude of her hidden valleys breathes it; the mighty mountains whence man gain his wisdom inspire it; the broad open spaces of her limitless plains make anything else unthinkable.

No state in the Union talks so much about "States Rights," and no people submit to regimentation less graciously. Colorado was heart and soul in this war. She believes with all her might in the objectives of the United States of America. And she was backing up her belief with an amazing gift of natural resources, converted daily into the Allies' answer to the Axis.

The new Protestant translation of the Gospels omits that phrase from the "Our Father," "thine is the power and the glory forever," created great literature. It's a sonorous phrase. It has rhythm and power and dignity and beauty. But the Lord did not say it when He spoke the beautiful "Lord's Prayer."

The new Protestant translation of the Gospels omits that phrase from the "Our Father."

So a long controversy between Catholics and Protestants has come to an end. Henceforth both Catholic and Protestant versions of the "Our Father" will end, "But deliver us from evil. Amen."

Years ago when Cecil B. de Mille was producing "The King of Kings" and I was acting as the Catholic supervisor, we ran into that variation between the two versions of the "Our Father," and for a few days went into a stalemate. The scenarist, Jeanie Macpherson, wanted the Protestant conclusion.

I held out for a full stop after the "But deliver us from evil. Amen." In those silent days words were all printed in subtitles, so there were not the problems that are involved with the spoken word of the modern screen.

"I feel that it should go in," said Miss Macpherson.

"You are not using the entire 'Our Father' in any case," I countered, "only certain phrases out of it. So you can well omit this phrase as you are the other ones."

"This is a Protestant country," she said.

"Perhaps," I said. "But Catholics are much more likely to know their religion than Protestants are to know theirs. If you do not put in the phrase, it is merely an omission. If you put it in, it jars the Catholics in the audience with something that to them is utterly unfamiliar."

"Still the phrase will be recognized by all the rest," she said.

"What about your export trade? If you send it to France and Belgium and Italy and Spain and the whole of South America, and you use that phrase, no one in those countries will have heard the phrase before. They're Catholic countries, you know."

"They are not really Catholic countries."

"Perhaps everyone there doesn't practice the Catholic Faith faithfully. But at least they have never heard that phrase there."

"We can eliminate it then

LODGE NOTICES

7: ST. JOSEPH

Pueblo, Colo. — A most important meeting of St. Joseph's quies Mass and spoke beautiful Lodge, No. 7, is to take place Thursday, July 11, at 8 o'clock mother. P. M. in the Lodge Hall. All She was escorted to her rest-members, men and women, are in place by hundreds of her most urgently requested to attend if at all possible. Arrangements for the coming KSKJ convention are to be made. It will be held during the month of August in our own city, nay, in our own lodge hall. An enormous amount of work is in store for us, nevertheless, it can be done easily and smoothly if all those will give their hand who can sacrifice at least a small part of their time for this purpose.

Mrs. Rose C. Dernule, secy.

136: HOL FAMILY

Wilard, Wis. — The Holy Family Society No. 136 will have its monthly meeting on June 30th instead of the usual first Sunday of the month as on that day we will have our annual dance and picnic as was arranged at the annual meeting. Please don't forget about the meeting on the 30th of June and the picnic on the 7th of July afternoon and evening. We hope to see some of you members from outside of Willard there also, so come and bring your family and friends too. We will have plenty of refreshments and lamb chops, too. For the dance in the evening the famous radio orchestra "Jiskra Bros." will play.

At the same meeting on July 11th seven delegates and so many substitutes are to be elected as representatives of St. Joseph's Lodge No. 7 at the XXI. KSKJ Convention which will commence, as mentioned previously, in our own hall Monday, August 19, 1946.

Therefore, brothers and sisters, I beg of you that each and every member attend the lodge meeting on July 11 at 8 o'clock P. M. at our own hall. Free refreshments will be served after the meeting.

Fraternally yours,
John Germ, secy.

119: BL. VIRGIN OF HELP

Rockdale, Ill. — Our June 10th meeting was held in the home of our treasurer, Mrs. Agnes Wolz, at the usual time.

Plans were made for a card and bunco party to be held on July 2nd at 7:30 P. M. at Rungaitis Hall, 801 Moen Ave. All members will be asked to co-operate alike. Each member is also asked to donate a prize.

It was also decided for us to hold our meetings now at the Village Hall on the second Monday of each month.

Mrs. Rose C. Dernule was elected delegate for the 21st Convention with Agnes Wolz as alternate.

All members who as yet have not returned their Easter duty cards are requested to do so by July 1st.

It grieves me beyond words to report the sudden death of our charming member, Mrs. Anna Smajd who passed away June 3, 1946.

Mrs. Smajd was very active in all lodge and church affairs.

Her funeral was held on June 6th from St. Joseph's

Our deepest sympathy to the bereaved family.

John Champa, secy.

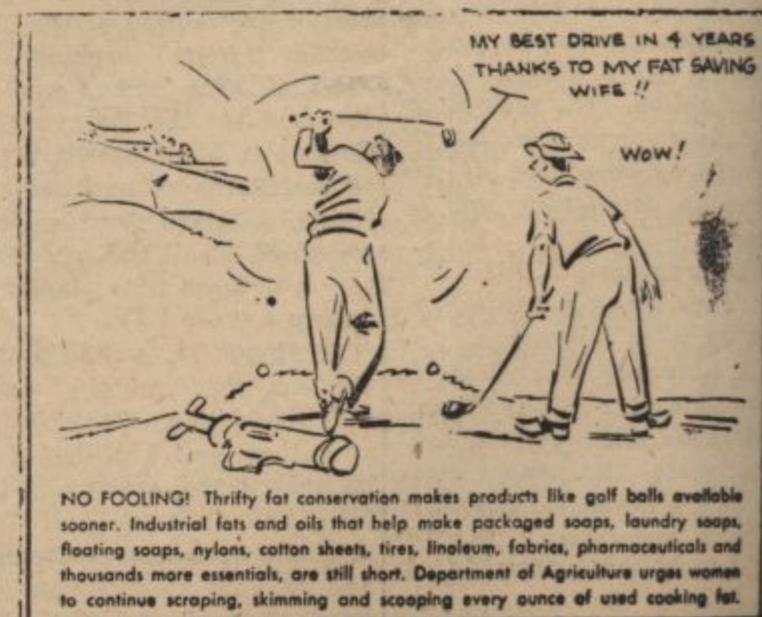
SOLUTION TO AN OLD PROBLEM

I eat my peas with honey—I've done it all my life.

It makes the peas taste funny,

But it keeps them on my knife.

MY BEST DRIVE IN 4 YEARS
THANKS TO MY FAT SAVING WIFE!!

NO FOOLING! Thrifty fat conservation makes products like golf balls available sooner. Industrial fats and oils that help make packaged soaps, laundry soaps, floating soaps, nylons, cotton sheets, tires, linoleum, fabrics, pharmaceuticals and thousands more essentials, are still short. Department of Agriculture urges women to continue scraping, skimming and scooping every ounce of used cooking fat.